

Kontrollutvalget i Søndre Land kommune

Sekretariatet

Hov, 19. april 2021.

J.nr./referanse: 04-21/SL/ks

KONTROLLUTVALGET I SØNDRE LAND KOMMUNE

Björg Horn (SBL), leder
Per Espen Eid (V), nestleder
Lars Arnstein Grime (Sp)
Kirsten Eva Male (Ap)
Eva Røise (SV)
Erik Lund (SBL), første vara

Kopi til:

- Ordfører og rådmann
- Innlandet Revisjon IKS

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Det innkalles herved til møte i kontrollutvalget:

Dato: Mandag 26. april 2021

Tid: Kl. 0900 – ca. 1430

Sted: Kommunestyresalen, rådhuset

Vedlagt følger saksliste og saksdokumenter.

Forfall og innkalling av vara:

Bjørn Horn (SBL) har meldt forfall. Første vara Erik Lund (SBL) er innkalt.

Eventuelt ytterligere forfall bes meddelt snarest til undertegnede på tlf./SMS til 995 77 903 eller e-post kjetil@kontrollutvalget.no.

Saksdokumenter unntatt offentlighet:

Vedlegg 1 under sak 22/2021 - Referatsaker er unntatt fra offentlighet (offl. § 13). Dokumentene vil bli delt ut i møtet.

Deltakelse fra andre i møtet:

- Sak 21 – Årsregnskap 2020 for Søndre Land kommune:
  - Under første del av saken er Innlandet Revisjon IKS v/oppdragsansvarlig revisor invitert til å orientere.
  - Under andre del av saken (fra kl. 1200) er rådmannen/administrasjonen invitert til å orientere. Økonomisjef og økonomiteamet deltar.

Med hilsen

For leder i kontrollutvalget

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær

Adresse:

Kontrollutvalgstjenester v/Kjetil Solbrækken
Studievegen 7, 2815 Gjøvik
Tel. 995 77 903, e-post: kjetil@kontrollutvalget.no

KONTROLLUTVALGET I SØNDRE LAND KOMMUNE

SAKSLISTE

FOR MØTE I SØNDRE LAND RÅDHUS

Mandag 26. april 2021

kl. 0900

SAK NR. 19/2021	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 22.03.2021
SAK NR. 20/2021	REVISJONSRAPPORT - BEBOERREGNSKAP 2018-2020
SAK NR. 21/2021	ÅRSREGNSKAP OG ÅRSBERETNING 2020 FOR SØNDRE LAND KOMMUNE - KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE
SAK NR. 22/2021	UAVHENGIGHETSERKLÆRINGER FRA INNLANDET REVISJON IKS FOR 2021
SAK NR. 23/2021	REFERATSAKER

Hov, 19. april 2021.

For utvalgsleder

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær

SAK NR. 19/2021

Søndre Land kommune

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 22.03.2021

Sluttbehandles i: Kontrollutvalget			
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	26.04.2021	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Møteprotokoll fra møte 22.03.2021

Vedlagt:

Vedlegg 1

FORSLAG TIL VEDTAK:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 22.03.2021 godkjennes.

SAKSOPPLYSNINGER:

Møteprotokollen fra forrige møte legges herved frem til formell godkjenning.

MØTEPROTOKOLL

KONTROLLUTVALGET I SØNDRE LAND KOMMUNE

Mandag 22. mars 2021 holdt kontrollutvalget møte i Søndre Land rådhus kl. 0900 – 1345.

Som medlemmer møtte:

Per Espen Eid (V), nestleder
Kirsten Eva Male (Ap)
Eva Røise (SV)
Lars Arnstein Grime (Sp)

Følgende medlem hadde meldt forfall:

Björg Horn (SBL), leder

Følgende varamedlem møtte:

Erik Lund (SBL), første vara – forlot møtet kl. 1100 (etter sak 14)

Ellers møtte:

Fra administrasjonen: Stabssjef Tonje Haugen Stenseth (sak 14).

Sekretær: Kjetil Solbrækken.

Møteprotokollen er sendt til:

Kommunestyret v/ordfører, varaordfører, rådmann, kontrollutvalgets medlemmer og varamedlemmer, Innlandet Revisjon IKS og Oppland Arbeiderblad.

**Utvalgsmøtet ble satt kl. 0900 med Per Espen Eid som møteleder.
Innkalling og sakliste ble enstemmig godkjent.**

Til behandling:

SAK NR. 11/2021

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 15.02.2021

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 15.02.2021 godkjennes.

SAK NR. 12/2021

KONTROLLUTVALGETS ÅRSRAPPORT FOR 2020

Fra behandlingen:

Utvalgssekretær presenterte årsrapporten.

Det ble avtalt av kommunestyrets representant i kontrollutvalget, Lars A. Grime, presenterer rapporten på vegne av kontrollutvalget ved behandling av saken i kommunestyret.

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET: Kontrollutvalgets årsrapport for 2020 tas til orientering.

SAK NR. 13/2021

NUMMERERT BREV FRA INNLANDET REVISJON IKS – MISTANKE OM MISLIGHETER

Fra behandlingen:

Møtet ble enstemmig vedtatt lukket i forbindelse med behandlingen av saken, jf. kommunelovens § 11-5 annet ledd, jf. offentlighetslovens § 13, jf. forvaltningslovens § 13.

Utvalgssekretær ga en kort orientering omkring saken.

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	1. Nummerert brev fra Innlandet Revisjon IKS tas til orientering. 2. Saken følges opp i neste møte der det bes om utfyllende opplysninger fra revisjonen.

SAK NR. 14/2021

IT-SIKKERHET I SØNDRE LAND KOMMUNE

Fra behandlingen:

Stabssjef Tonje Haugen Stenseth orienterte om kommunens håndtering av IT-sikkerhet med bakgrunn i sikkerhetsrapport fra Atea (desember 2020) og datainnbruddet i Østre Toten kommune. Det ble orientert om følgende hovedtema:

- Atea-rapporten og dens anbefalinger
- Iverksatte og planlagte tiltak knyttet til IT-sikkerhet
- Samarbeid i Gjøvikregionen mht. IT-sikkerhet.
- Deltakelse i Kommune- CSIRT, et ressurscenter for rådgivning og støtte ved cyberhendelser mv. (vurderes)
- Forsikring mot datainnbrudd (vurderes)
- Risiko- og sårbarhetsvurderinger – brukerne
- Implementering av IKT i beredskapsplan

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	1. Med bakgrunn i presentasjonen i møtet har kontrollutvalget inntrykk av at kommuneledelsen har et bevisst forhold til IT-sikkerhet og at det jobbes kontinuerlig med risikovurderinger og risikoreduserende tiltak. 2. Kontrollutvalget ønsker å følge med på arbeidet med å styrke kommunens IT-sikkerhet og vil be rådmannen om en ny orientering om status for gjennomførte og planlagte tiltak senere i år. Det bes også om mer innsikt i kommunens arbeid med teknisk sikkerhet og risikoforebygging. IKT-leder inviteres i den forbindelse til å orientere. Saken følges opp i kontrollutvalgets møte den 31.05.2021.

Fra behandlingen:

Erik Lund (SBL) var innvilget permisjon fra møtet og fratrådte før behandling av saken. Kontrollutvalget bestod etter dette av fire medlemmer.

Egenevaluering og drøfting ble gjennomført med utgangspunkt i følgende spørsmål fra departementets veileder *Kontrollutvalgsboken*:

- *Gjennomføres møtene på en effektiv og engasjerende måte?*
- *Er antall møter tilstrekkelig i forhold til saksmengde?*
- *Klarer kontrollutvalget å ivareta kontrollfunksjonen på en god måte?*
- *Hvordan oppfattes utvalget av andre sentrale aktører slik som kommunestyret og administrasjonen?*
- *Er roller og ansvarsdeling klar mellom kontrollutvalg, kommunestyret og administrasjonen?*
- *Hvordan fungerer samhandling med revisor?*
- *Hvordan fungerer samhandling med sekretariatet?*

Vedtak, enstemmig:

Med bakgrunn i gjennomført egenevaluering av valgperioden så langt har kontrollutvalget notert følgende:

- Kommunikasjon og synlighet overfor kommunestyret:
Det er viktig at kommunestyrets medlemmer er godt kjent med kontrollutvalgets rolle og funksjon og at kontrollutvalget er synlig i kommunestyret, bl.a. gjennom tilstedeværelse på møter og gjennom presentasjon/fremleggelse av saker som kommer fra kontrollutvalget. Representasjon og synlighet i kommunestyret overlates til kontrollutvalgets representant i kommunestyret og kontrollutvalgets leder å følge opp i samarbeid.

Vedtak, enstemmig:

1. Kontrollutvalgets medlemmer tilbys å delta på Kontrollutvalgskonferansen 2021 den 21. – 22. april 2021.
2. Utvalgssekretær bes om å lage en kort presentasjon av hovedtemaene fra konferansen.

Fra behandlingen:

Kontrollutvalgets medlem i kommunestyret, Lars A. Grime, orienterte om saker og vedtak i kommunestyrets møte.

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	Protokoll fra kommunestyrets møte den 15.03.2021 tas til orientering.

SAK NR. 18/2021

REFERATSAKER

Følgende saker ble referert:

1. Invitasjon til tilsynskonferanse vår 2021 (fra Statsforvalteren i Innlandet)
2. Ny avtale skal styrke tilliten til barnevernet (KS-artikkel, 2021)
3. Nye regler om internkontroll trer i kraft 1. januar (KS-artikkel, 2021)
4. Diverse avisartikler
5. Neste møte: Tidspunkt/saksliste

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	Referatsakene tas til orientering.

Hov, 22. mars 2021. _____ Per Espen Eid nestleder	RETT UTSKRIFT: Hov, 22. mars 2021. _____ Kjetil Solbrækken utvalgssekretær

<u>Møteplan for 2021:</u> • Mandag 15.02.2021 kl. 0900 • Mandag 22.03.2021 kl. 0900 • Mandag 26.04.2021 kl. 0900 • Mandag 31.05.2021 kl. 0900 • Mandag 30.08.2021 kl. 0900 • Mandag 04.10.2021 kl. 0900 • Mandag 06.12.2021 kl. 0900	<u>Bestilte oppdrag fra Innlandet Revisjon IKS (forvaltningsrevisjon mv):</u> • <i>Forvaltningsrevisjonsprosjekt: Gjøvik- og Land barneverntjeneste</i> (KU-sak 45/20, planlagt avslutning november 2021).

Søndre Land kommune

REVISJONSRAPPORT - BEBOERREGNSKAP 2018-2020

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	26.04.2020	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Rapport om resultat av kontrollhandlinger vedr.
beboerregnskap, Søndre Land kommune 2018-2020
(brev av 01.03.2021 fra Innlandet Revisjon IKS)

Vedlegg 1

FORSLAG TIL VEDTAK:

1. Revisors rapport etter kontroll med beboerregnskap i Søndre Land kommune 2018-2020, tas til orientering.
2. Kontrollutvalget har merket seg hovedkonklusjonene fra gjennomgangen:
  - Revisjonens kontroll har ikke avdekket vesentlige feil i forhold til kontrollpunktene utover noe manglende ajourhold av gjennomgang fra områdeleder.
  - Mottatt dokumentasjon fra ansvarlig ved NAV viser at to regnskaper ikke er godkjent fordi kommunens retningslinjer ikke er fulgt.
  - En sak er under nærmere utredning.
3. Kontrollutvalget ber om informasjon om resultatet av saken som er under utredning etter at alle undersøkelser er gjennomført.

SAKSOPPLYSNINGER:

Det er gjort avtale med Innlandet Revisjon IKS om gjennomgang/revisjon av kommunens disponering av midler for psykisk utviklingshemmede. Det føres eget regnskap for hver beboer, derav uttrykket beboerregnskap. Revisjon av beboerregnskap er ikke lovpålagt, men utføres på oppdrag fra kontrollutvalget etter en særskilt bestilling.

Kontrollutvalget har bedt om årlig rapportering fra revisor på oppdraget med revisjon av beboerregnskaper. Vedlagt følger revisors rapport etter kontroll av regnskapene for 2018-2020.

Avtalen med revisor innebærer at minst 20 % av beboerregnskapene skal kontrolleres årlig. For 2018-2020 omfatter ordningen 48 personer. Det er fremlagt totalt 82 regnskaper for disse personene. 16 av regnskapene (20%) er kontrollert.

Innlandet Revisjon IKS

Gjøvik, 1. mars 2021
J.nr./Referanse: 2021-270/HHO

Til
Søndre Land kommune
NAV-leder Finn Erik Lystad

RAPPORT OM RESULTAT AV KONTROLLHANDLINGER VEDR. BEBOERREGNSKAP 2018-2020, SØNDRE LAND KOMMUNE

Vi har gjennomført de kontrollhandlinger som er avtalt og listet opp nedenfor vedrørende disponering av brukerkontoer foretatt av ansatte i Søndre Land kommune. Vårt oppdrag er utført i samsvar med ISRS 4400 "Avtalte kontrollhandlinger". Handlingene er utført for å kunne gi en vurdering av om kommunens kontrollrutiner fungerer, samt at oppgitt banksaldo i regnskap stemmer med bankens kontoutskrift ved utgangen av regnskapsperioden.

Ved kontrollen ble det fremlagt regnskap for 48 personer og 3 bofellesskap. For 31 av personene/bofellesskapene er det mottatt 2 regnskaper (2 perioder), slik at det foreligger i alt 82 regnskap tilknyttet ordningen.

Samtlige fremlagte regnskaper er kontrollert av ansvarlig ved NAV Søndre Land. Kontrollhandlingene er kommentert i egne brev til revisjonen. Revisjonen vurderer at NAV-kontoret har gjennomført en grundig kontroll av regnskapene.

Vi har foretatt kontroll av 16 (20 %) av de 82 framlagte regnskapene i perioden f.o.m. desember 2018 t.o.m. november 2020, og kontrollert at:

- 1a regnskapet er ført i henhold til kommunens retningslinjer
- 1b områdeleder har kvittert for gjennomførte kontroller som beskrevet i kommunens retningslinjer
- 2 beholdningen i banken angitt på regnskapsskjema stemmer med saldo oppgitt i bank ved utgangen av regnskapsperioden

Vår kontroll har ikke avdekket vesentlige feil i forhold til kontrollpunktene utover noe manglende ajourhold av gjennomgang fra områdeleder.

Mottatt dokumentasjon fra ansvarlig ved NAV viser at to regnskaper ikke er godkjent fordi kommunens retningslinjer ikke er fulgt.

Hovedkontor:
Kirkegata 76
2609 Lillehammer
Tlf. 61 28 90 80

Kontor Gjøvik:
Studievegen 7
2815 Gjøvik
Tlf. 61 28 90 80

Kontor Otta:
Ola Dahlgate 3
2670 Otta
Tlf. 61 28 90 80

Firma:
E-post: postmottak@irev.no
www.irev.no
Postboks 153
2626 Lillehammer
Reg. nr. 987 769 386 MVA
Bank.kto 1604 11 46927

Siden de ovenstående kontrollhandlinger verken utgjør revisjon eller begrenset revisjon i samsvar med revisjonsstandardene, gir vi ikke uttrykk for noen sikkerhet for at informasjonen ikke inneholder vesentlige feil. Dersom vi hadde utført tilleggshandlinger eller hadde gjennomført revisjon eller begrenset revisjon i samsvar med revisjonsstandardene, kunne andre forhold ha kommet til vår kunnskap og blitt rapportert til dere.

Vår uttalelse er utelukkende utarbeidet for det formål som er beskrevet i første avsnitt, og skal ikke brukes til noe annet formål. Uttalelsen er beregnet på Søndre Land kommune og brukerne/verge.

Med hilsen

Heidi Holm Olafsen

Oppdragsansvarlig revisor

Kopi: Heidi Brattrud, NAV Søndre Land

Søndre Land kommune

ÅRSREGNSKAP OG ÅRSBERETNING 2020 FOR SØNDRE LAND KOMMUNE – KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	26.04.2021	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Revisjonsberetning 2020 for Søndre Land kommune
2. Årsregnskap 2020 for Søndre Land kommune
3. Årsberetning 2020 – Søndre Land kommune

Vedlegg 1
Vedlegg 2 (jf. eget vedlegghefte)
Vedlegg 3 (jf. eget vedlegghefte)

FORSLAG TIL VEDTAK:

**KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE TIL SØNDRE LAND KOMMUNES
ÅRSREGNSKAP OG ÅRSBERETNING FOR 2020**

Kontrollutvalgets oppgave er å uttale seg om kommunes årsregnskap og årsberetning før formannskapet innstiller til vedtak, jf. kommunelovens § 14-3.

Kontrollutvalget har behandlet kommunens årsregnskap og årsberetning for 2020. Sammen med årsregnskapet forelå revisjonsberetningen og lovpålagt årsberetning, jf. kommuneloven § 14-7.

Kontrollutvalget har basert sin uttalelse på en gjennomgang av de ovennevnte dokumentene og orienteringer fra kommunens revisor og kommuneadministrasjonen ved rådmann og økonomileder.

Revisors beretning:

Kontrollutvalget har merket seg at revisjonsberetningen har en positiv totalkonklusjon, dvs. at revisor mener kommunens årsregnskap for 2020 er avlagt uten vesentlig feil.

Årsberetningen:

Kontrollutvalget har vurdert om de formelle kravene til årsberetningen er fulgt, jf. kommunelovens § 14-7. Alle områdene som det stilles krav om at det skal redegjøres for er omtalt i den fremlagte årsberetningen.

Økonomi:

Kontrollutvalget vurderer kommunens økonomiske situasjon som tilfredsstillende. Kommunen har pr. 31.12.2020 en god finansiell stilling med ca. 255 millioner i langsiktig forvaltning (ekskl. eiendom) og tilfredsstillende nivå på frie fond/disposisjonsfond. Det er derimot flere bekymringsfulle utviklingstrekk i nøkkeltallene:

➤ **Bekymringsfullt merforbruk i den ordinære driften**

Samlet viser ordinær drift (kommunalområdene) et merforbruk på ca. 18 millioner i forhold til justert budsjett. I perioden 2017 - 2020 hadde man et betydelig merforbruk i ordinær drift (2019: 41 millioner, 2018: 30,1 millioner og 2017: 24 millioner). Det store merforbruk i den ordinære driften er svært bekymringsfullt.

➤ **Negativ utvikling i netto driftsresultat**

Regnskapet for 2020 viser et negativt netto driftsresultat på 5,6 millioner. Dette utgjør – 0,84% av sum driftsinntektene. Dette er langt under anbefaling fra sentrale myndigheter om minimum 1,75 % av driftsinntektene. Lavere netto driftsresultat enn anbefalt nivå gjør det vanskelig å avsette midler til egenfinansiering av investeringer og håndtere uforutsette svingninger i driften gjennom året. Utviklingen er bekymringsfull:

År	2020	2019	2018	2017	2016
Netto driftsresultat i % av drifts-inntekter	-0,84	-1,0	-1,34	+0,8	+3,69

➤ **Sterkt økende lånegjeld:**

Kommunens netto lånegjeld (langsiktig gjeld korrigert for pensjon, utlån og ubrukte lånemidler) utgjør ved utgangen av året ca. 586. Gjelden har vært sterkt økende de siste tre årene. Kommunen ligger nå godt over Fylkesmannens anbefalte nivå maksimum 75-80 %. Det er ingen entydig grense for når en kommune kan sies å ha et høyt gjeldsnivå, men en gjeld over dette nivået vil normalt gi et begrenset økonomisk handlingsrom. Høy lånegjeld betyr økt rente- og avdragsbelastning i driftsregnskapet, dvs. redusert handlefrihet. Utviklingen i kommunens netto lånegjeld er et forhold som krever oppmerksomhet.

➤ **Bra nivå på frie midler/disposisjonsfond, men negativ utvikling og det meste «øremerket»**

Samlet utgjør frie fond ca. 59 millioner pr. 31.12.2020 (redusert fra ca. 8 millioner i 2019). Det aller meste av fondene er knyttet opp til bestemte formål, men kan omdisponeres av kommunestyret. Kun xx millioner er udisponerte midler pr. 31.12.2020.

Oppfølging av påpekninger fra revisor:

Det foreligger ingen påpekninger fra regnskapsrevisor som ikke er fulgt opp.

Oppfølging av vedtak i kommunestyrets om regnskapsrevisjoner:

Det foreligger ingen vedtak i kommunestyret om regnskapsrevisjoner som ikke er fulgt opp.

Kontrollutvalgets konklusjon:

Kontrollutvalget er ikke kjent med andre forhold, fremkommet i dialog med revisor og administrasjonen, som kunne hatt betydning for utvalgets uttalelse. Kontrollutvalget anbefaler at kommunestyret godkjenner årsregnskapet og årsberetningen.

SAKSOPPLYSNINGER:

Bakgrunn/oppsummering:

Kontrollutvalget skal avgi uttalelse om årsregnskapet og årsberetningen. Uttalelsen skal oversendes til kommunestyret¹ med kopi til formannskapet². Uttalelsen må foreligge før formannskapet skal avgi sin innstilling til årsregnskapet og årsberetningen.

Fra og med regnskapsåret 2020 skal kontrollutvalgets uttalelse etter kommuneloven også omfatte årsberetningen.

Det er opp til kontrollutvalget selv å bestemme hva uttalelsen skal inneholde. Hverken loven eller forskriften stiller konkrete krav til hva uttalelsen skal inneholde, utover at den skal knytte seg til forhold i årsregnskapet eller årsberetningen og tilhørende revisjonsberetning.

Kontrollutvalgets behandling i møtet og grunnlag for å avgi uttalelsen:

Relevante dokumenter, dvs. årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetningen, følger vedlagt saken.

I tillegg er det, i likhet med tidligere år, lagt opp til følgende presentasjoner i møtet:

A. Kommunens revisor presenterer revisjonsberetningen og orienterer om revisjonsarbeidet.

Kommunikasjon med revisor gjennom revisjonsprosessen er også en del av grunnlaget for saken. Det vises her til tidligere saker i forbindelse med:

- Revisors presentasjon av revisjonsplan/revisjonsstrategi (høst)
- Revisors statusrapportering etter utført interimsrevisjon (vinter)

Revisor skal årlig gi en skriftlig oppsummering til kontrollutvalget om forhold som er tatt opp i nummert brev, men som ikke er rettet opp eller som ikke er tilstrekkelig fulgt opp. Dette fremgår av kommunelovens § 24-7.

B. Kommuneledelsen/regnskapsansvarlig presenterer:

- Årsregnskapet med vekt på kommunens økonomiske stilling, vesentlige regnskapsmessige- og avgiftsmessige problemstillinger og overordnet internkontroll på økonomiområdet.
- Årsberetningen
Den obligatoriske årsberetningen er hjemlet i kommunelovens § 14-7 der områdene det skal redegjøres for er angitt:
  - a) forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid
  - b) vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene
  - c) virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne
  - d) tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard
  - e) den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling
  - f) hva kommunen eller fylkeskommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26.

Samlet skal dette gi kontrollutvalget tilstrekkelig grunnlag for å ivareta sitt ansvar med å påse at årsregnskapet er revidert på betryggende måte og å sette utvalget i stand til å utforme en uttalelse til årsregnskapet og årsberetningen (jf. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3).

Utkast til uttalelse (forslag til vedtak) er utformet med utgangspunkt i tidligere praksis og veileder fra Norges kommunerevisorforbund (NKRF) fra mars 2021 der temaer som kan inngå i kontrollutvalgets uttalelse er drøftet.

Kontrollutvalgets oppgaver i hht. kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg og revisjon:

Kontrollutvalgets uttalelse (kommunelovens § 14-3, jf. forskriftens § 3 annet ledd):

Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret eller fylkestinget om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak.

Fra departementets veileder til forskriften (H-2494, mars 2021):

Bestemmelsen i andre ledd stiller krav om at kontrollutvalget skal uttale som om årsregnskapene og årsberetningene. Bestemmelsen gir ikke nærmere føringer om uttalelsens innhold. Det følger imidlertid av bestemmelsen at kontrollutvalgets uttalelse skal inngå i grunnlaget for kommunestyrets behandling av og vedtak om årsregnskap og årsberetning, jf. også kommuneloven § 14-3 andre og tredje ledd. Kontrollutvalgets uttalelsesplikt må ses i lys av dette, og uttalelsen skal således knytte seg til forhold ved årsregnskapet eller årsberetningen. Det primære utgangspunktet for kontrollutvalgets uttalelse vil dermed være de feil og mangler eller andre forhold som regnskapsrevisor har tatt opp i tilknytning til regnskapsrevisjonen, jf. kommuneloven § 24-5 til § 24-8.

Oppfølging av påpekninger fra revisor (forskriftens § 3 tredje ledd):

Dersom tidligere påpekninger fra revisor ikke er fulgt opp, kan det være aktuelt å omtale dette i uttalelsen til årsregnskapet. Kontrollutvalgets oppgave knyttet til påpekninger fra revisor går frem av forskriftens § 3 tredje ledd:

Kontrollutvalget skal påse at regnskapsrevisorens påpekninger etter kommuneloven § 24-7 til § 24-9 blir rettet eller fulgt opp. Hvis påpekingene ikke blir rettet eller fulgt opp, skal kontrollutvalget rapportere det til kommunestyret eller fylkestinget.

Fra departementets veileder til forskriften (H-2494, mars 2021):

Tredje ledd angir ikke direkte hvem som har ansvaret for at forholdene som påpekes, blir rettet opp eller fulgt opp. Som oftest vil det være kommunedirektøren som har ansvaret for å rette opp eller følge opp de påpekningene som revisor har gjort, men dette gjelder ikke ubetinget. Når det særskilt gjelder nummererte brev, er det i merknaden til kommuneloven § 24-7 lagt til grunn at det er kommunedirektøren som har ansvaret for å rette opp eller følge opp. Dersom forholdet imidlertid retter seg mot et kommunalt foretak, vil det være daglig leder i foretaket som har dette ansvaret. Hvem som har ansvaret, vil i det vesentlige følge av revisorens påpeking. Dersom påpekningene (forholdene) ikke blir rettet opp, pålegger bestemmelsen kontrollutvalget en plikt til å rapportere dette til kommunestyret.

Påpekningene er knyttet til følgende dokumenter fra revisor:

- § 24-7 *Skriftlige påpekninger fra regnskapsrevisor (nummererte brev)*

- Revisor skal årlig gi en skriftlig oppsummering til kontrollutvalget om forhold som er tatt opp etter første ledd, men som ikke er rettet opp eller som ikke er tilstrekkelig fulgt opp (fremgår av lovteksten).
- Dersom kontrollutvalget mottar et nummerert brev samtidig med revisjonsberetningen, bør brevet behandles for seg i en egen sak. Innholdet i et slikt nummerert brev bør omtales i kontrollutvalgets uttalelse, dersom det har konsekvenser for behandling av årsregnskapet og årsberetningen (kilde: NKRF sin veileder om kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskapet og årsberetningen, mars 2021).
- **§ 24-8 Revisjonsberetning**
- **§ 24-9 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomi- forvaltningen**

Oppfølging av kommunestyrets vedtak om regnskapsrevisjoner (forskriftens § 5):

Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak om regnskapsrevisjoner, forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller blir fulgt opp og skal rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om vedtaket er fulgt opp.

Fra departementets veileder til forskriften (H-2494, mars 2021):

Bestemmelsen fastsetter en plikt for kontrollutvalget til å påse at vedtak om regnskapsrevisjoner, forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller som kommunestyret treffer, blir fulgt opp. Bestemmelsen utfyller dermed kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav e). Kontrollutvalget må rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om hvordan kommunestyrets vedtak er blitt fulgt opp. Rapporteringen skal inneholde både saker som er fulgt opp på en tilfredsstillende måte og saker som ikke er fulgt opp på en tilfredsstillende måte.

KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE TIL FJORÅRETS ÅRSREGNSKAP:

KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE TIL SØNDRE LAND KOMMUNES ÅRSREGNSKAP FOR 2019

Kontrollutvalget har behandlet Søndre Land kommunes årsregnskap for 2019. Sammen med årsregnskapet forelå revisjonsberetningen og kommunens årsmelding, inkludert lovbestemt årsberetning, for 2019.

Kontrollutvalget har basert sin uttalelse på en gjennomgang av de ovennevnte dokumentene, og orienteringer fra kommunens revisor/Innlandet Revisjon IKS og kommuneadministrasjonen.

Kontrollutvalget har merket seg at fremlagte revisjonsberetning har en positiv totalkonklusjon, dvs. at revisor mener kommunens årsregnskap for 2019 er avlagt uten vesentlig feil.

Kontrollutvalget har følgende kommentarer til årsregnskap og årsmelding:

a) Økonomisk situasjon: God finansiell stilling, men flere bekymringsfulle utviklingstrekk

Kommunen har pr. 31.12.2019 en god finansiell stilling med ca. 260 millioner i langsiktig forvaltning og tilfredsstillende nivå på frie fond/disposisjonsfond. Kontrollutvalget har derimot merket seg flere bekymringsfulle utviklingstrekk i nøkkeltallene:

➤ Bekymringsfullt merforbruk i den ordinære driften – 41 mill

Samlet viser ordinær drift (kommunalområdene) et merforbruk på ca. 41 millioner i forhold til justert budsjett.

Også i 2017 og 2018 hadde man et betydelig merforbruk i ordinær drift (hht. 30,1 millioner og 24 millioner). Det store merforbruk i den ordinære driften er svært bekymringsfullt.

➤ Negativ utvikling i netto driftsresultat

Regnskapet for 2019 viser et negativt netto driftsresultat på 5,6 millioner. Dette utgjør -1 % av sum driftsinntektene. Dette er langt under anbefaling fra sentrale myndigheter om minimum 1,75 % av driftsinntektene. Lavere netto driftsresultat enn anbefalt nivå gjør det vanskelig å avsette midler til egenfinansiering av investeringer og håndtere uforutsette svingninger i driften gjennom året. Utviklingen er bekymringsfull:

År	2019	2018	2017	2016
Netto driftsresultat i % av drifts-inntekter	-1,0	-1,34	+0,8	+3,69

➤ Sterkt økende lånegjeld:

Kommunens netto lånegjeld (langsiktig gjeld korrigert for pensjon, utlån og ubrukte lånemidler) utgjør ved utgangen av året ca. 421 millioner, en sterk økning fra 2018. Kommunen ligger nå omkring Fylkesmannens anbefalte nivå maksimum 75-80 %. Det er ingen entydig grense for når en kommune kan sies å ha et høyt gjeldsnivå, men en gjeld over dette nivået vil normalt gi et begrenset økonomisk handlingsrom. Høy lånegjeld betyr økt rente- og avdragsbelastning i driftsregnskapet, dvs. redusert handlefrihet. Utviklingen i kommunens netto lånegjeld er et forhold som krever oppmerksomhet.

➤ Bra nivå på frie midler/disposisjonsfond, men negativ utvikling og det meste «øremerket»

Samlet utgjør frie fond ca. 67 millioner pr. 31.12.2019 (redusert fra ca. 80 millioner i 2018). Det aller meste av fondene er knyttet opp til bestemte formål, men kan omdisponeres av kommunestyret. Kun 1,3 millioner er udisponerte midler pr. 31.12.2019.

b) Netto pensjonsforpliktelse – ca. 120 millioner i bokført gjeld:

Bokførte pensjonsmidler (eiendel) i balansen utgjør ca. 867 millioner, mens beregnede pensjonsforpliktelser (gjeld) i balansen utgjør 987 millioner. Differansen utgjør 120 millioner i netto forpliktelse (langsiktig gjeld). Kontrollutvalget har forstått det slik at bokført netto pensjonsforpliktelse ikke innebærer en reell betalingsforpliktelse, og at den bokførte gjelden derfor ikke representerer noen bekymring når det gjelder kommuneøkonomien.

c) Selvkostfond Renovasjon:

Selvkostfondene inneholder avsetninger som er eldre enn 5 år. Dette er ikke tråd med Kommunal- og moderniseringsdepartementets retningslinjer for beregning av selvkost (H 3/14) som legger til grunn at framføring av overskudd bør holdes innenfor et perspektiv på 3-5 år. Kontrollutvalget er informert om at det i budsjett for 2020 og økonomiplan for 2021-2023 er lagt opp til å redusere fondet.

d) Reduksjon i sykefraværet – 8,0 % i 2019

Kontrollutvalget har merket seg at sykefraværet er redusert for tredje året på rad. Dette er en gledelig utvikling. Nedenfor er oversikt over utviklingen i sykefravær de siste årene:

År	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Sykefravær i %	8,0	8,7	9,5	9,6	8,5	8,6

e) Innspill til utvikling av årsmeldingen

Kontrollutvalget har følgende innspill til utviklingen av årsmeldingen for neste år (2020):

➤ Omtale av Barnevernet i årsmeldingen

Kontrollutvalget etterlyste i sin uttalelse til årsregnskap/årsmelding for 2018 mer informasjon om barnevernets arbeid i Søndre Land kommune. Det er i årsmeldingen for 2019 (s. 49) tatt inn informasjon om utviklingen antall saker mv. Kontrollutvalget savner fortsatt informasjon om økonomi (ressursbruk i forhold til budsjett mv), statistikk for overholdelse av frister mv.

➤ Omtale av beredskapsplanverk og klima/energi i årsmeldingen

Kontrollutvalget oppfordrer rådmannen og vurdere økt omtale av beredskapsplanverk og kommunens satsning på klima/ energi i årsmelding.

➤ Nøkkeltall og utviklingen fremover

I den økonomiske analysen (årsmeldingen s. 9-13) oppfordres det til å innarbeide tall fra budsjett/økonomiplan, slik at man også kan få et inntrykk av hvordan nøkkeltallene vil utvikle seg videre fremover.

Utover dette, og det som framgår av revisjonsberetningen til årsregnskapet, datert 20. mai 2020, har kontrollutvalget ingen merknader til Søndre Land kommunes årsregnskap og årsmelding for 2019.

Innlandet Revisjon IKS

Til kommunestyret i Søndre Land kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Rådmannen

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Søndre Land kommunes årsregnskap som viser et netto driftsresultat på kr -4 737 967. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2020, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsoppgjørdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til kommunekassen per 31. desember 2020, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Rådmannen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i kommunens årsmelding utover lovpålagt informasjon.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen. Vi henviser for øvrig til avsnittet «Konklusjon om årsberetningen» og «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Hovedkontor:
Kirkegata 76
2609 Lillehammer
Tlf. 61 28 90 80

Kontor Gjøvik:
Studievegen 7
2815 Gjøvik
Tlf. 61 28 90 80

Kontor Otta:
Ola Dahls gate 3 A
2670 Otta
Tlf. 61 28 90 80

Firma:
E-post: postmottak@irev.no
www.irev.no
Postboks 153
2626 Lillehammer
Reg. nr. 987 769 386 MVA
Bank kto. 1604 11 46927

Rådmannens ansvar for årsregnskapet

Rådmannen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Rådmannen er også ansvarlig for slik intern kontroll som anses nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet vises det til: www.nkrf.no/revisjonsberetninger

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever og at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Søndre Land kommunes redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

For videre beskrivelse av ledelsens ansvar og revisors oppgaver og plikter ved uttalelse om vesentlige budsjettavvik vises det til: www.nkrf.no/revisjonsberetninger

Gjøvik, 15. april 2021

Heidi Holm Olafsen
Oppdragsansvarlig revisor

Søndre Land kommune

UAVHENGIGHETSERKLÆRINGER FRA INNLANDET REVISJON IKS FOR 2021

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	26.04.2021	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Uavhengighetserklæring – daglig leder Bjørg Hagen
2. Uavhengighetserklæringer – oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer:
  - Reidun Grefsrud
  - Kristian Lein
  - Guro Selfors Lund
  - Ingvild Selfors

Vedlagt:

Vedlegg 1

Vedlegg 2
Vedlegg 3
Vedlegg 4
Vedlegg 5

FORSLAG TIL VEDTAK:

Uavhengighetserklæringer fra Innlandet Revisjon IKS for 2021 tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen omfatter kommunen og eventuelle kommunale foretak.

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19. Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

Vedlagt følger uavhengighetserklæringer for daglig leder og oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer for 2021.

Innlandet Revisjon IKS

Lillehammer,
18.01.2021

J.nr./Referanse: 2021-080/BH

Til kontrollutvalget i

Gjøvik, Østre Toten, Vestre Toten, Jevnaker, Lunner, Gran, Søndre Land og Nordre Land

Daglig leder, Bjørg Hagen, egenvurdering av sin uavhengighet.

Innledning

I henhold til Lov om kommuner og fylkeskommuner av 22.06.18, Kommuneloven, § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Kravene til uavhengighet følger av kapittel 3 i forskrift om kontrollutvalg og revisjon av 17.6.19 og av revisjonsstandarder.¹

Den som utfører revisjon eller annen kontroll for en kommune eller fylkeskommune skal løpende vurdere sin uavhengighet. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget, jf. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19.

Daglig leders egenvurdering av uavhengighet, jf forskrift om kontrollutvalg og revisjon

Ansettelsesforhold (§18a)	<i>Undertegnede har ikke stillinger i Gjøvik, Østre Toten, Vestre Toten, Jevnaker, Lunner, Gran, Søndre Land og Nordre Land.</i>
Ansettelsesforhold (§ 18b)	<i>Undertegnede har ikke stillinger i en virksomhet som Gjøvik, Østre Toten, Vestre Toten, Jevnaker, Lunner, Gran, Søndre Land og Nordre Land deltar i eller er eier av.</i>
Medlem av styrende organer (§ 18c)	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i en virksomhet som Gjøvik, Østre Toten, Vestre Toten, Jevnaker, Lunner, Gran, Søndre Land og Nordre Land deltar i eller er eier av.</i>
Deltar i eller har funksjon i annen virksomhet (§ 18d)	<i>Undertegnede deltar ikke i eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan føre til at revisorens interesser kommer i konflikt med interessene til Gjøvik, Østre Toten, Vestre Toten, Jevnaker, Lunner, Gran, Søndre Land og Nordre Land, eller på annen måte er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.</i>
Rådgivingstjenester eller andre tjenester (§ 18e)	<i>Undertegnede utfører ikke rådgivingstjenester eller andre tjenester for Gjøvik, Østre Toten, Vestre Toten, Jevnaker, Lunner, Gran, Søndre Land og Nordre Land som er egnet til å svekke revisors uavhengighet og objektivitet.</i>
Yte ledelses- eller kontrolloppgaver (§ 18f)	<i>Undertegnede utfører ikke ledelses- eller kontrolloppgaver for Gjøvik, Østre Toten, Vestre Toten, Jevnaker, Lunner, Gran, Søndre Land og Nordre Land.</i>
Fullmektig (§ 18g)	<i>Undertegnede opptre ikke som fullmektig for Gjøvik, Østre Toten, Vestre Toten, Jevnaker, Lunner, Gran, Søndre Land og Nordre Land.</i>

¹ ISA 200 - Overordnede mål for den uavhengige revisor og gjennomføringen av en revisjon i samsvar med revisjonsstandardene pkt. 14, ISA 220 - Kvalitetskontroll av revisjon av regnskaper pkt 11, ISA 300 - Planlegging av revisjon av et regnskap pkt. 7, Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8.

Hovedkontor:
Kirkegata 76
2609 Lillehammer
Tlf. 61289080

Kontor Gjøvik:
Studievegen 7
2815 Gjøvik
Tlf. 61289080

Kontor Otta:
Ola Dahls gate 3
2670 Otta
Tlf. 61289080

Firma:
E-post: postmottak@irev.no
www.irev.no
Postboks 153
2626 Lillehammer
Reg. nr. 987 769 386 MVA
Bank kto. 16041146927

Grenser for revisors tilknytning til revidert virksomhet (§ 17)	<i>Undertegnede har ikke en slik tilknytning til virksomheten i Gjøvik, Østre Toten, Vestre Toten, Jevnaker, Lunner, Gran, Søndre Land og Nordre Land, deres ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet.</i>
Nærstående (§ 17)	<i>Undertegnede er ikke kjent med at nærstående har en slik tilknytning til virksomheten i Gjøvik, Østre Toten, Vestre Toten, Jevnaker, Lunner, Gran, Søndre Land og Nordre Land, deres ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet.</i>
Særegne forhold (§ 16)	<i>Undertegnede er ikke kjent med særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisorens uavhengighet og objektivitet i Gjøvik, Østre Toten, Vestre Toten, Jevnaker, Lunner, Gran, Søndre Land og Nordre Land.</i>
Eventuelle merknader	

Med hilsen

Bjørg Hagen
Daglig leder

Krav til revisors uavhengighet i forskrift om kontrollutvalg og revisjon av 17.6.19.

§ 16. Krav til revisors uavhengighet

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisorens uavhengighet og objektivitet.

Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen eller i en interkommunal samarbeidsordning medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

§ 17. Grenser for revisors tilknytning til den reviderte virksomheten

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis revisoren eller revisorens nærstående har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.

Nærstående etter første ledd er:

- revisorens ektefelle eller samboer og deres søsken,
- revisorens slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og deres ektefeller eller samboere,
- revisorens søsken og deres ektefeller eller samboere,
- slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje til revisorens ektefelle eller samboer.

§ 18. Grenser for hvilke stillinger, verv og tjenester som revisor kan ha

- Revisor kan ikke ha andre stillinger i kommunen eller fylkeskommunen,
- ha andre stillinger i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av,
- være medlem av styrende organer i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av. Dette gjelder ikke hvis virksomheten utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap, samvirkeforetak eller aksjeselskap,
- delta i eller ha funksjoner i en annen virksomhet, hvis det kan føre til at revisorens interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen eller fylkeskommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisoren,
- utføre rådgivningstjenester eller andre tjenester for kommunen eller fylkeskommunen, hvis dette er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet,
- yte tjenester som hører inn under den reviderte virksomhetens egne ledelses- og kontrolloppgaver,
- opptre som fullmektig for den reviderte virksomheten, unntatt ved bistand i skattesaker etter [domstolsloven § 218](#).

Lillehammer, 13.1 2021
J.nr./Referanse: 2021-064/RG

Til kontrollutvalget i:

- Gjøvik kommune
- Østre Toten kommune
- Vestre Toten kommune
- Jevnaker kommune
- Lunner kommune
- Gran kommune
- Søndre Land kommune
- Nordre Land kommune

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors egenvurdering av sin uavhengighet. Reidun Grefsrud

Innledning

I henhold til Lov om kommuner og fylkeskommuner av 22.06.18, Kommuneloven, § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Kravene til uavhengighet følger av kapittel 3 i forskrift om kontrollutvalg og revisjon av 17.6.19 og av revisjonsstandarder.¹

Den som utfører revisjon eller annen kontroll for en kommune eller fylkeskommune skal løpende vurdere sin uavhengighet. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget (jf. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19.)

Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering av uavhengighet, jf forskrift om kontrollutvalg og revisjon

Ansettelsesforhold (§18a)	<i>Undertegnede har ikke stillinger i kommunene.</i>
Ansettelsesforhold (§ 18b)	<i>Undertegnede har ikke stillinger i en virksomhet som kommunene deltar i eller er eier av.</i>
Medlem av styrende organer (§ 18c)	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i en virksomhet som kommunene deltar i eller er eier av.</i>
Deltar i eller har funksjon i annen virksomhet (§ 18d)	<i>Undertegnede deltar ikke i eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan føre til at revisorens interesser kommer i konflikt med interessene til kommunene, eller på annen måte er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.</i>
Rådgivingstjenester eller andre tjenester (§ 18e)	<i>Undertegnede utfører ikke rådgivingstjenester eller andre tjenester for kommunene som er egnet til å svekke revisors uavhengighet og objektivitet.</i>

¹ ISA 200 - Overordnede mål for den uavhengige revisor og gjennomføringen av en revisjon i samsvar med revisjonsstandardene pkt. 14, ISA 220 - Kvalitetskontroll av revisjon av regnskaper pkt 11, ISA 300 - Planlegging av revisjon av et regnskap pkt. 7, Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8.

Hovedkontor:
Kirkegata 76
2609 Lillehammer
Tlf. 61289080

Kontor Gjøvik:
Studievegen 7
2815 Gjøvik
Tlf. 61289080

Kontor Otta:
Ola Dahlsgate 3
2670 Otta
Tlf. 61289080

Firma:
E-post: postmottak@irev.no
www.irev.no
Postboks 153
2626 Lillehammer
Reg. nr. 987 769 386 MVA
Bank kto. 16041146927

Yte ledelses- eller kontrolloppgaver (§ 18f)	<i>Undertegnede utfører ikke ledelses- eller kontrolloppgaver for kommunene.</i>
Fullmektig (§ 18g)	<i>Undertegnede opptre ikke som fullmektig for kommunene.</i>
Grenser for revisors tilknytning til revidert virksomhet (§ 17)	<i>Undertegnede har ikke en slik tilknytning til virksomheten i kommunene, deres ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet.</i>
Nærstående (§ 17)	<i>Undertegnede er ikke kjent med at nærstående har en slik tilknytning til virksomheten i kommunene, deres ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet.</i>
Særegne forhold (§ 16)	<i>Undertegnede er ikke kjent med særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisorens uavhengighet og objektivitet i kommunene.</i>
Eventuelle merknader	

Med hilsen

Reidun Grefsrud

Fagansvarlig forvaltningsrevisjon

Krav til revisors uavhengighet i forskrift om kontrollutvalg og revisjon av 17.6.19.

§ 16. Krav til revisors uavhengighet

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisorens uavhengighet og objektivitet.

Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen eller i en interkommunal samarbeidsordning medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

§ 17. Grenser for revisors tilknytning til den reviderte virksomheten

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis revisoren eller revisorens nærstående har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.

Nærstående etter første ledd er:

- revisorens ektefelle eller samboer og deres søsken,
- revisorens slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og deres ektefeller eller samboere,
- revisorens søsken og deres ektefeller eller samboere,
- slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje til revisorens ektefelle eller samboer.

§ 18. Grenser for hvilke stillinger, verv og tjenester som revisor kan ha

- Revisor kan ikke ha andre stillinger i kommunen eller fylkeskommunen,
- ha andre stillinger i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av,
- være medlem av styrende organer i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av. Dette gjelder ikke hvis virksomheten utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap, samvirkeforetak eller aksjeselskap,
- delta i eller ha funksjoner i en annen virksomhet, hvis det kan føre til at revisorens interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen eller fylkeskommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisoren,
- utføre rådgivningstjenester eller andre tjenester for kommunen eller fylkeskommunen, hvis dette er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet,
- yte tjenester som hører inn under den reviderte virksomhetens egne ledelses- og kontrolloppgaver,
- opptre som fullmektig for den reviderte virksomheten, unntatt ved bistand i skattesaker etter [domstolsloven § 218](#).

Lillehammer, 13.1.2021
J.nr./Referanse: 2021-070/KL

Til kontrollutvalget i:

- Gjøvik kommune
- Østre Toten kommune
- Vestre Toten kommune
- Jevnaker kommune
- Lunner kommune
- Gran kommune
- Søndre Land kommune
- Nordre Land kommune

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors egenvurdering av sin uavhengighet. Kristian Lein.

Innledning

I henhold til Lov om kommuner og fylkeskommuner av 22.06.18, Kommuneloven, § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Kravene til uavhengighet følger av kapittel 3 i forskrift om kontrollutvalg og revisjon av 17.6.19 og av revisjonsstandarder.¹

Den som utfører revisjon eller annen kontroll for en kommune eller fylkeskommune skal løpende vurdere sin uavhengighet. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget (jf. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19.)

Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering av uavhengighet, jf forskrift om kontrollutvalg og revisjon

Ansettelsesforhold (§18a)	<i>Undertegnede har ikke stillinger i kommunene.</i>
Ansettelsesforhold (§ 18b)	<i>Undertegnede har ikke stillinger i en virksomhet som kommunene deltar i eller er eier av.</i>
Medlem av styrende organer (§ 18c)	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i en virksomhet som kommunene deltar i eller er eier av.</i>
Deltar i eller har funksjon i annen virksomhet (§ 18d)	<i>Undertegnede deltar ikke i eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan føre til at revisorens interesser kommer i konflikt med interessene til kommunene, eller på annen måte er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.</i>
Rådgivingstjenester eller andre tjenester (§ 18e)	<i>Undertegnede utfører ikke rådgivingstjenester eller andre tjenester for kommunene som er egnet til å svekke revisors uavhengighet og objektivitet.</i>

¹ ISA 200 - Overordnede mål for den uavhengige revisor og gjennomføringen av en revisjon i samsvar med revisjonsstandardene pkt. 14, ISA 220 - Kvalitetskontroll av revisjon av regnskaper pkt 11, ISA 300 - Planlegging av revisjon av et regnskap pkt. 7, Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8.

Hovedkontor:
Kirkegata 76
2609 Lillehammer
Tlf. 61289080

Kontor Gjøvik:
Studievegen 7
2815 Gjøvik
Tlf. 61289080

Kontor Otta:
Ola Dahls gate 3
2670 Otta
Tlf. 61289080

Firma:
E-post: postmottak@irev.no
www.irev.no
Postboks 153
2626 Lillehammer
Reg. nr. 987 769 386 MVA
Bank kto. 16041146927

Yte ledelses- eller kontrolloppgaver (§ 18f)	<i>Undertegnede utfører ikke ledelses- eller kontrolloppgaver for kommunene.</i>
Fullmektig (§ 18g)	<i>Undertegnede opptre ikke som fullmektig for kommunene.</i>
Grenser for revisors tilknytning til revidert virksomhet (§ 17)	<i>Undertegnede har ikke en slik tilknytning til virksomheten i kommunene, deres ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet.</i>
Nærstående (§ 17)	<i>Undertegnede er ikke kjent med at nærstående har en slik tilknytning til virksomheten i kommunene, deres ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet.</i>
Særegne forhold (§ 16)	<i>Undertegnede er ikke kjent med særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisorens uavhengighet og objektivitet i kommunene.</i>
Eventuelle merknader	

Med hilsen

Kristian Lein

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Krav til revisors uavhengighet i forskrift om kontrollutvalg og revisjon av 17.6.19.

§ 16. Krav til revisors uavhengighet

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisorens uavhengighet og objektivitet.

Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen eller i en interkommunal samarbeidsordning medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

§ 17. Grenser for revisors tilknytning til den reviderte virksomheten

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis revisoren eller revisorens nærstående har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.

Nærstående etter første ledd er:

- revisorens ektefelle eller samboer og deres søsken,
- revisorens slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og deres ektefeller eller samboere,
- revisorens søsken og deres ektefeller eller samboere,
- slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje til revisorens ektefelle eller samboer.

§ 18. Grenser for hvilke stillinger, verv og tjenester som revisor kan ha

- Revisor kan ikke ha andre stillinger i kommunen eller fylkeskommunen,
- ha andre stillinger i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av,
- være medlem av styrende organer i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av. Dette gjelder ikke hvis virksomheten utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap, samvirkeforetak eller aksjeselskap,
- delta i eller ha funksjoner i en annen virksomhet, hvis det kan føre til at revisorens interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen eller fylkeskommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisoren,
- utføre rådgivningstjenester eller andre tjenester for kommunen eller fylkeskommunen, hvis dette er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet,
- yte tjenester som hører inn under den reviderte virksomhetens egne ledelses- og kontrolloppgaver,
- opptre som fullmektig for den reviderte virksomheten, unntatt ved bistand i skattesaker etter [domstolsloven § 218](#).

Innlandet Revisjon IKS

Lillehammer, 13.01.2021
J.nr./Referanse: 2021-075/GSL

Til kontrollutvalget i:

- Gjøvik kommune
- Østre Toten kommune
- Vestre Toten kommune
- Jevnaker kommune
- Lunner kommune
- Gran kommune
- Søndre Land kommune
- Nordre Land kommune

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors egenvurdering av sin uavhengighet. Guro Selfors Lund.

Innledning

I henhold til Lov om kommuner og fylkeskommuner av 22.06.18, Kommuneloven, § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Kravene til uavhengighet følger av kapittel 3 i forskrift om kontrollutvalg og revisjon av 17.6.19 og av revisjonsstandarder.¹

Den som utfører revisjon eller annen kontroll for en kommune eller fylkeskommune skal løpende vurdere sin uavhengighet. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget (jf. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19.)

Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering av uavhengighet, jf forskrift om kontrollutvalg og revisjon

Ansettelsesforhold (§18a)	<i>Undertegnede har ikke stillinger i kommunene.</i>
Ansettelsesforhold (§ 18b)	<i>Undertegnede har ikke stillinger i en virksomhet som kommunene deltar i eller er eier av.</i>
Medlem av styrende organer (§ 18c)	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i en virksomhet som kommunene deltar i eller er eier av.</i>
Deltar i eller har funksjon i annen virksomhet (§ 18d)	<i>Undertegnede deltar ikke i eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan føre til at revisorens interesser kommer i konflikt med interessene til kommunene, eller på annen måte er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.</i>
Rådgivingstjenester eller andre tjenester (§ 18e)	<i>Undertegnede utfører ikke rådgivingstjenester eller andre tjenester for kommunene som er egnet til å svekke revisors uavhengighet og objektivitet.</i>

¹ ISA 200 - Overordnede mål for den uavhengige revisor og gjennomføringen av en revisjon i samsvar med revisjonsstandardene pkt. 14, ISA 220 - Kvalitetskontroll av revisjon av regnskaper pkt 11, ISA 300 - Planlegging av revisjon av et regnskap pkt. 7, Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8.

Hovedkontor:
Kirkegata 76
2609 Lillehammer
Tlf. 61289080

Kontor Gjøvik:
Studievegen 7
2815 Gjøvik
Tlf. 61289080

Kontor Otta:
Ola Dahls gate 3
2670 Otta
Tlf. 61289080

Firma:
E-post: postmottak@irev.no
www.irev.no
Postboks 153
2626 Lillehammer
Reg. nr. 987 769 386 MVA
Bank kto. 16041146927

Yte ledelses- eller kontrolloppgaver (§ 18f)	<i>Undertegnede utfører ikke ledelses- eller kontrolloppgaver for kommunene.</i>
Fullmektig (§ 18g)	<i>Undertegnede opptre ikke som fullmektig for kommunene.</i>
Grenser for revisors tilknytning til revidert virksomhet (§ 17)	<i>Undertegnede har ikke en slik tilknytning til virksomheten i kommunene, deres ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet.</i>
Nærstående (§ 17)	<i>Undertegnede er ikke kjent med at nærstående har en slik tilknytning til virksomheten i kommunene, deres ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet.</i>
Særegne forhold (§ 16)	<i>Undertegnede er ikke kjent med særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisorens uavhengighet og objektivitet i kommunene.</i>
Eventuelle merknader	

Med hilsen

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Krav til revisors uavhengighet i forskrift om kontrollutvalg og revisjon av 17.6.19.

§ 16. Krav til revisors uavhengighet

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisorens uavhengighet og objektivitet.

Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen eller i en interkommunal samarbeidsordning medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

§ 17. Grenser for revisors tilknytning til den reviderte virksomheten

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis revisoren eller revisorens nærstående har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.

Nærstående etter første ledd er:

- revisorens ektefelle eller samboer og deres søsken,
- revisorens slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og deres ektefeller eller samboere,
- revisorens søsken og deres ektefeller eller samboere,
- slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje til revisorens ektefelle eller samboer.

§ 18. Grenser for hvilke stillinger, verv og tjenester som revisor kan ha

- Revisor kan ikke ha andre stillinger i kommunen eller fylkeskommunen,
- ha andre stillinger i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av,
- være medlem av styrende organer i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av. Dette gjelder ikke hvis virksomheten utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap, samvirkeforetak eller aksjeselskap,
- delta i eller ha funksjoner i en annen virksomhet, hvis det kan føre til at revisorens interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen eller fylkeskommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisoren,
- utføre rådgivningstjenester eller andre tjenester for kommunen eller fylkeskommunen, hvis dette er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet,
- yte tjenester som hører inn under den reviderte virksomhetens egne ledelses- og kontrolloppgaver,
- opptre som fullmektig for den reviderte virksomheten, unntatt ved bistand i skattesaker etter [domstolsloven § 218](#).

Lillehammer, 25.01.2021
J.nr./Referanse: 2021-111/IS

Til kontrollutvalget i:

- Gjøvik kommune
- Østre Toten kommune
- Vestre Toten kommune
- Jevnaker kommune
- Lunner kommune
- Gran kommune
- Søndre Land kommune
- Nordre Land kommune

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors egenvurdering av sin uavhengighet

Ingvild Selfors

Innledning

I henhold til Lov om kommuner og fylkeskommuner av 22.06.18, Kommuneloven, § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Kravene til uavhengighet følger av kapittel 3 i forskrift om kontrollutvalg og revisjon av 17.6.19 og av revisjonsstandarder.¹

Den som utfører revisjon eller annen kontroll for en kommune eller fylkeskommune skal løpende vurdere sin uavhengighet. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget (jf. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19.)

Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering av uavhengighet, jf forskrift om kontrollutvalg og revisjon

Ansettelsesforhold (§18a)	<i>Undertegnede har ikke stillinger i kommunene.</i>
Ansettelsesforhold (§ 18b)	<i>Undertegnede har ikke stillinger i en virksomhet som kommunene deltar i eller er eier av.</i>
Medlem av styrende organer (§ 18c)	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i en virksomhet som kommunene deltar i eller er eier av.</i>
Deltar i eller har funksjon i annen virksomhet (§ 18d)	<i>Undertegnede deltar ikke i eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan føre til at revisorens interesser kommer i konflikt med interessene til kommunene, eller på annen måte er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.</i>
Rådgivingstjenester eller andre tjenester (§ 18e)	<i>Undertegnede utfører ikke rådgivingstjenester eller andre tjenester for kommunene som er egnet til å svekke revisors uavhengighet og objektivitet.</i>

¹ ISA 200 - Overordnede mål for den uavhengige revisor og gjennomføringen av en revisjon i samsvar med revisjonsstandardene pkt. 14, ISA 220 - Kvalitetskontroll av revisjon av regnskaper pkt 11, ISA 300 - Planlegging av revisjon av et regnskap pkt. 7, Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8.

Hovedkontor:
Kirkegata 76
2609 Lillehammer
Tlf. 61289080

Kontor Gjøvik:
Studievegen 7
2815 Gjøvik
Tlf. 61289080

Kontor Otta:
Ola Dahls gate 3
2670 Otta
Tlf. 61289080

Firma:
E-post: postmottak@irev.no
www.irev.no
Postboks 153
2626 Lillehammer
Reg. nr. 987 769 386 MVA
Bank kto. 16041146927

Yte ledelses- eller kontrolloppgaver (§ 18f)	<i>Undertegnede utfører ikke ledelses- eller kontrolloppgaver for kommunene.</i>
Fullmektig (§ 18g)	<i>Undertegnede opptre ikke som fullmektig for kommunene.</i>
Grenser for revisors tilknytning til revidert virksomhet (§ 17)	<i>Undertegnede har ikke en slik tilknytning til virksomheten i kommunene, deres ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet.</i>
Nærstående (§ 17)	<i>Undertegnede er ikke kjent med nærstående har en slik tilknytning til virksomheten i kommunene, deres ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet.</i>
Særegne forhold (§ 16)	<i>Undertegnede er ikke kjent med særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisorens uavhengighet og objektivitet i kommunene.</i>
Eventuelle merknader	

Med hilsen

Ingvild Selfors
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Krav til revisors uavhengighet i forskrift om kontrollutvalg og revisjon av 17.6.19.

§ 16. Krav til revisors uavhengighet

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisorens uavhengighet og objektivitet.

Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen eller i en interkommunal samarbeidsordning medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

§ 17. Grenser for revisors tilknytning til den reviderte virksomheten

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis revisoren eller revisorens nærstående har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.

Nærstående etter første ledd er:

- revisorens ektefelle eller samboer og deres søsken,
- revisorens slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og deres ektefeller eller samboere,
- revisorens søsken og deres ektefeller eller samboere,
- slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje til revisorens ektefelle eller samboer.

§ 18. Grenser for hvilke stillinger, verv og tjenester som revisor kan ha

- Revisor kan ikke ha andre stillinger i kommunen eller fylkeskommunen,
- ha andre stillinger i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av,
- være medlem av styrende organer i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av. Dette gjelder ikke hvis virksomheten utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap, samvirkeforetak eller aksjeselskap,
- delta i eller ha funksjoner i en annen virksomhet, hvis det kan føre til at revisorens interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen eller fylkeskommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisoren,
- utføre rådgivningstjenester eller andre tjenester for kommunen eller fylkeskommunen, hvis dette er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet,
- yte tjenester som hører inn under den reviderte virksomhetens egne ledelses- og kontrolloppgaver,
- opptre som fullmektig for den reviderte virksomheten, unntatt ved bistand i skattesaker etter [domstolsloven § 218](#).

SAK NR. 23/2021

Søndre Land kommune

REFERATSAKER

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	26.04.2021	Kjetil Solbrækken	Referatsak nr. 1 er unntatt offentlighet.

Saksdokumenter:	Vedlegg
1. Oversendelse av brev fra innbygger, jf. brev av 23.03.2021 og 22.03.2021	Vedlegg 1 (unntatt offentlighet, jf. offl § 13)
2. Diverse avisartikler	Ikke vedlagt
3. Neste møte: Tidspunkt/saksliste	Muntlig orientering

FORSLAG TIL VEDTAK:

Referatsakene tas til orientering.